

LETRA DREJTUAR KISHËS SË ROMËS

Lajmi i mirë i caktuar për të gjithë popujt

(Hab 2,4)

1 Këtë letër e shkruan Pali, i cili i shërben Jezusit, Mesisë.

Perëndia më thirri mua, Palin, për të qenë apostull; më caktoi për të bërë të njohur lajmin e mirë.

²Perëndia e kishte premtuar prej kohësh këtë lajm të mirë në Shkrimet e shenjta nëpërmjet profetëve të tij. ³Lajmi ka të bëjë me Birin e tij, Zotin tonë, Jezusin, Mesinë: përse i përket prejardhjes së tij njerëzore, ai ishte pasardhës i mbretit David; ⁴por (përse i përket prejardhjes së tij hyjnore) ai u shfaq Bir i Perëndisë me fuqi të plotë me anë të Shpirtit të shenjtë kur u ringjall nga të vdekurit.

⁵Nëpërmjet Jezusit, Mesisë, ndaj meje u tregua mëshirë për të qenë apostull. Për nder të emrit të tij, Zoti më ka caktuar për t'i bindur njerëzit e të gjitha kombeve që ta pranojnë lajmin e mirë e t'i nënshtrohen Perëndisë. ⁶Ndër ta jeni edhe ju, sepse Perëndia ju thirri edhe ju t'i takoni Jezusit, Mesisë.

⁷Ju përshëndes të gjithëve në Romë, që jeni të dashur nga Perëndia dhe të thirrur për të qenë populli i tij. Paçi mëshirë e paqe nga Perëndia, Ati ynë, dhe nga Jezusi, Mesia dhe Zoti.

Dëshira e Palit për të ardhur në Romë

⁸Para së gjithash e falënderoj Perëndinë tim nëpërmjet Jezusit, Mesisë, për ju të gjithë; sepse për besimin tuaj flitet në mbarë botën. ⁹⁻¹⁰Sa herë që lutem, mendoj për ju dhe i lutem Perëndisë që të më japë në fund mundësi që t'ju vizitoj. Perëndia, të cilit i shërbej me gjithë zemrën time, mund të dëshmojë se po them të vërtetën duke shpallur lajmin për Birin e tij. ¹¹Unë desha t'ju njoh personalisht, që t'ju shërbej nëpërmjet dhuntive, që më dha Shpirti i Perëndisë. Nëpërmjet tyre desha t'ju jap zemër – ¹²ose më mirë: do t'i japim zemër njëri-tjetrit me anë të besimit tonë të përbashkët.

¹³Të jeni të sigurtë, vëllezër, se unë kisha planifikuar shumë herë t'ju vizitoja, por deri tani Perëndia nuk më ka dhënë mundësi që të më realizohet kjo dëshirë. Ashtu si ndër popujt e tjerë, edhe ndër ju dëshiroj të fitoj njerëzit për Mesinë. ¹⁴Unë u detyrohem të gjithëve: njerëzve me kulturë, si edhe njerëzve të paqytetëruar, të mësuarve, si edhe të paedukuar. ¹⁵Prandaj ka shumë rëndësi për mua t'ju shpall edhe juve në Romë lajmin e mirë të Perëndisë.

Fuqia e lajmit të mirë

¹⁶Unë mbështetem në këtë lajm hapur e pa frikë, sepse nëpërmjet tij vepron fuqia e Perëndisë. Të gjithëve që i besojnë, u sjell shpëtimin; së pari, hebrejve, por edhe njerëzve prej kombeve të tjera. ¹⁷Në lajmin e mirë tregohet se si Perëndia u jep njerëzve pafajësinë. Atje tregohet se si besimi ka për përfundim një marrëdhënie të përhershme me Perëndinë. Siç shkruhet në Shkrimin e shenjtë: *Ai që i beson Perëndisë, merr pafajësinë dhe do të (mbi)jetojë.*

Faji i njerëzimit

(Br 4,17-18)

¹⁸Drejtesia e Perëndisë tashmë po vepron. Zemërimi i tij i shenjtë u drejtohet të gjithë atyre që nuk e nderojnë e që nuk ia përfillin vullnetin. Ata e njohin të vërtetën, por e mohojnë atë me sjelljen e tyre. ¹⁹Në të vërtetë, ajo që njerëzit mund të dinë për Perëndinë, u është bërë e njohur. Perëndia ua ka zbuluar vetë. ²⁰Askush, vërtet, nuk mund ta shohë Perëndinë; por ai u zbulohet njerëzve me anë të veprave të tij. Meqë ka krijuar botën, ata mund ta njohin fuqinë e tij të përjetshme, ashtu edhe qenësinë e tij hyjnore, në qoftë se duan të dinë për këtë çështje. Prandaj nuk kanë asnjë përligjeje (për mosbesim).

²¹Megjithëse e dinë fare mirë se ka Perëndi, nuk i dhanë Atij nderimin që i përket, dhe nuk e falënderuan. Mendimet e tyre shkuan në rrugë të gabuar dhe zemrat e tyre të paarsyeshme i futën ata në errësirë.

²²Mbaheshin për të mençur, por, në të vërtetë, ishin bërë të marrë. ²³Në vend që të nderonin Perëndinë e përjetshëm, adhuruan pikturat e njerëzve të vdekshëm, të zogjve, të kafshëve katërkëmbëshe dhe të gjarpërinjve.

²⁴Prandaj Perëndia i la të bëhen viktimat të pasioneve të tyre, që t'i çnderojnë trupat e tyre. ²⁵Ata adhurojnë atë që ka krijuar Perëndia, në vend që të nderojnë vetë Krijuesin – lavdi i qoftë atij përgjithmonë! Amen. Meqenëse e shkëmbyen Perëndinë e vërtetë me idhuj, ²⁶ai ua dorëzoi ata pasioneve të turpshme. Kështu ndodhi që gratë i ndërruan marrëdhëniet bashkëshortore të natyrshme me marrëdhëniet seksuale kundër natyrës, ²⁷e, gjithashtu, burrat i lanë marrëdhëniet seksuale me gratë dhe u ndezën me pasion për njëri-tjetrit. Burrat u turpëruan me marrëdhëniet seksuale me burra të tjerë. Ashtu marrin dënimin që u përket mendjeve të tyre të shtrembëruara. ♦

²⁸Pasi këta njerëz e quanin të panevojshme ta kërkonin Perëndinë e ta merrnin atë seriozisht, Perëndia i la t'u dorëzoheshin mendjeve të tyre të çrregullta, e kështu të bëjnë vepra që nuk merren dot me mend. ²⁹Tek ata zë vend gjithfarë padrejtesie dhe poshtërsie. Janë mbushur plot lakmi, keqdashje dhe smirë. Bëjnë vrasje, shkaktojnë grindje dhe mashtrojnë. Ngrënë gracka për njëri-tjetrit, flasin me keqdashje për të

afërmit ³⁰dhe shpifin për ata. E urrejnë Perëndinë. Ata janë brutalë, arrogantë dhe mburravecë. Kurdisin gjithnjë e më shumë krime. Nuk i dëgjojnë prindërit ³¹dhe veprojnë vetëm sipas kokës së tyre. Nuk i mbajnë premtimet; nuk njohin as dashuri, as mëshirë. ³²Me sjelljen e tyre e dinë fare mirë se të gjithë ata që sillen ashtu, me-ritojnë, sipas vendimit të Perëndisë, dënim me vdekje. Megjithatë, nuk ndalen këtu, por i nxitin edhe të tjerët të veprojnë kështu.

♦ Homoseksualiteti u dënua në mënyrë të njëtrajshme në DhV, si një neveri për të cilën dënimi ishte vdekja (Lev 20,13), ashtu siç është edhe në DhR (1 Kor 6,9; 1 Tim 1,10).

Drejtësia e Perëndisë vlen për të gjithë

(Ps 61,13; Fu 24,12; Br 10:17)

2 Por edhe ju (hebrej) që nuk e miratoni një sjellje të tillë, nuk mund të justifikoheni. Kur dënoni johebrejtë e tjerë, dënoni edhe veten tuaj, sepse edhe ju jeni sjellë ashtu. ²Dimë këtë: Perëndia do t'i dënojë me paanësi njerëzit që bëjnë vepra të tilla. ³Por si do t'i shpëtoni ju gjyqit të tij kur veproni ashtu siç veprojnë të tjerët që ju i qortoni vetë? ⁴A nuk e përbuzni ju mirësinë, bujarinë dhe durimin e tij? A nuk e kuptoni ju se Perëndia dëshiron t'ju nxitë të ndryshoni duke ju treguar mirësinë e tij? ⁵Por ju jeni plot kryeneçësi dhe nuk e merrni për zemër mirësinë e tij. Kështu e rëndoni edhe më shumë dënimin që do të merrni Ditën e gjyqit.

Atë ditë Perëndia do ta shpallë haptas vendimin e tij gjyqësor. ⁶Do t'i japë secilit shpërblimin sipas veprave që ka bërë. ⁷Njërit do t'i japë jetën e përjetshme – d.m.th. atyre që bëjnë të mirën pa u lodhur dhe që kërkojnë te Perëndia miratim dhe pavdekësi. ⁸Të tjerët, përkundrazi, do t'i gjejë zemërimi i Perëndisë – d.m.th. ata që jetojnë vetëm për interesat e tyre egoiste, e kështu nuk veprojnë në anën e Perëndisë, por në anën e djallit. ⁹Por të gjithë atyre që veprojnë kështu, Perëndia do t'u japë dënimin që do të sjellë në fund vuajtje dhe ankth në zemër; më parë hebrejve dhe pastaj johebrejve. ¹⁰Atij që, përkundrazi, bën të mirën, më parë hebreut e pastaj johebreut, Perëndia do t'i japë madhështinë e përjetshme, nder dhe paqe. ¹¹Perëndia nuk bën asnjë dallim. ¹²Njerëzit që bënë mëkat, pavarësisht nga Ligji (hebre), do të dënohen pavarësisht nga Ligji. Hebrejtë, përkundrazi, që e njohin këtë Ligj, e megjithatë, bënë mëkat, do të dënohen në bazë të këtij Ligji. ¹³Në qoftë se ndokush dëshiron të dalë i pafajshëm para gjyqit të Perëndisë, nuk mjafton ta njohë këtë Ligj, por edhe duhet ta zbatojë atë në jetë. ¹⁴Kombet e tjera vërtet nuk e kanë Ligjin e Perëndisë, por, kur veprojnë instinktivisht sipas Ligjit, tregojnë se Ligji i Perëndisë është shembull për ta, megjithëse Ligji nuk u është shpallur atyre haptazi. ¹⁵Sjellja e tyre tregon se kërkesat e Ligjit janë shkruar në mendjet e tyre, dhe për këtë dëshmon edhe ndërgjegjja e tyre, zëri i së cilës, sipas asaj që ata bëjnë, ose i akuzon, ose i mbron. ¹⁶Kur Perëndia të bëjë gjyq për të gjykuar mendimet e fshehta të njerëzve, të gjitha këto do të dalin në dritë. Për këtë dëshmon edhe lajmi, që më ka besuar Jezusi, Mesia, për ta shpallur.

Fajësia e hebrejve

(Is 52,5; Br 30,6)

¹⁷Si është puna me ju, hebrej? Ju jeni krenarë për namin tuaj. Kuptohet vetvetiu se e keni Ligjin. Ju jeni krenarë se keni marrëdhënie të veçantë me Perëndinë. ¹⁸E njihni vullnetin e tij; Ligji i tij ju tregon çfarë duhet e çfarë nuk duhet të bëni. ¹⁹Mbaheni si udhëheqës për të verbrit, dritë për ata që janë në terr, ²⁰edukatorë për të paditurit dhe mësues për ata që janë shpirtërisht fëmijë.

Në Ligj keni gjithçka që njeriu duhet të dijë për Perëndinë dhe për vullnetin e tij. ²¹Ju i mësoni të tjerët, por harroni të mësoni vetveten! Ju predikoni që të mos vidhet, por a jeni ju të sigurtë për ndershmërinë tuaj? ²²Ju e ndaloni tradhtinë bashkëshortore, por a jeni ju të sigurtë për pastërtinë tuaj morale? Ju e urreni idhujtarinë, por bëni tregti me arin e plaçkitur nga tempujt e idhujve! ²³Ju mburreni që Perëndia juve jua dha Ligjin, por nuk jetoni sipas Ligjit, dhe kështu e diskreditoni Perëndinë. ²⁴Në Shkrimin e shenjtë parathuhet për këtë: *Me anën tuaj emri i mirë i Zotit diskreditohet ndër paganë.*

²⁵Edhe rrethprerja juaj ka rëndësi vetëm në qoftë se ju jetoni sipas Ligjit. Përndryshe, nuk ju vlen asgjë dhe bëhet rrethpaperje në sy të Perëndisë. ²⁶Prandaj vlen edhe e kundërta: kur i rrethpaperi jeton sipas Ligjit, a nuk bëhet nësy të Perëndisë i rrethprerë? ²⁷Për këtë njerëzit nga kombet e rrethpapera do të japin dëshmi kundër jush, hebrejve. Ju e shkëlpi Ligjin e Perëndisë, megjithëse e keni të shkruar e megjithëse jeni rrethprerë. Ata, përkundrazi, jetojnë sipas Ligjit të Perëndisë, megjithëse nuk janë të rrethprerë. ²⁸²⁹Popullit të Perëndisë i takon jo njeriu që është i rrethprerë vetëm në dukje, por në brendësi. Nuk ka rëndësi të jetë i rrethprerë përjashta, por në zemrën e tij. Në të vërtetë, para Perëndisë nuk ka rëndësi rrethprerja që bëhet sa për sy e faqe sipas Ligjit, por rrethprerja që bëhet nëpërmjet Shpirtit të shenjtë. Hebreu i vërtetë nuk është ai që kërkon miratim te njerëzit, por te Perëndia.

Askush nuk mund të bëjë gjyq me Perëndinë

3 A kanë hebrejtë ndonjë përparësi në krahasim me kombet e tjera? Cila është vlera e rrethprerjes? ²Ka dobi të madhe t'i takojnë kombit të zgjedhur! Më parë Perëndia foli me të dhe i besoi atij fjalën e tij.

³Disa nga ata vërtet janë dalë të pabesë ndaj Perëndisë, por a mund ta anulojë kjo besnikërinë e tij?

⁴Aspak! Përkundrazi, do të tregohet se Perëndia i mban premtimet e tij, edhe në qoftë se askush nuk qëndron besnik ndaj tij. Në Shkrimet e shenjta thuhet: *Kur të flasësh, do të vërehet, o Zot, se ti ke të drejtë. Kjo do të vërtetohet kur ndonjë të thërrasë të japësh llogari.*

⁵A justifikohet për këtë arsye pabesia jonë, në qoftë se kështu theksohet besnikëria e Perëndisë? A mos është Perëndia e padrejtë kur na dënon për këtë? Unë bëj pyetje që bëjnë edhe njerëzit, ⁶dhe atyre u përgjigjem kështu: Perëndia nuk është i padrejtë. Përndryshe, nuk mund të ishte gjykatës i mbarë botës. ⁷E në qoftë se me anë të pabesisë sonë vihet në dukje besnikëria e Perëndisë, dhe kështu lartësohet lavdia e tij, atëherë a mund të na dënojë ai ngaqë jemi mëkatarë? ⁸E atëherë përse të mos bëjmë të keqen, që të vijë e mira? Disa, duke më keqkuptuar, shpifin e thonë se unë po predikoj pikërisht këtë gjë! Me të drejtë Perëndia do t'i dënojë ata për këtë.

Askush nuk mund të qëndrojë para gjyqit të Perëndisë

(Ps 30,1-3; 52:2-4; Ps 5,10; 13,1-3; 52:2-4; 139,4; 9,28; Is 59,7-8; Ps 35,5)

⁹Çfarë atëherë? A janë hebrenjtë (prej natyrës) më të mirë se njerëzit e tjerë? Aspak! Tashmë kam vënë re se si edhe hebrenjtë, ashtu edhe johebrejtë janë nën pushtetin e mëkatit. ¹⁰Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Askush nuk është në rregull me Perëndinë;* ¹¹*askush nuk ka respekt për Perëndinë; askush nuk e bën vullnetin e tij.* ¹²*Të gjithë gabuan rrugën; të gjithë së bashku janë prishur. Askush prej tyre nuk vepron drejt – i drejtë nuk është asnjë!* ¹³*Fjala e tyre sjell vdekje e shkatërrim; prej gjuhës së tyre dalin gënjeshttra të këqija! Fjalët e tyre janë vdekjeprurëse si helmi i gjarprit.* ¹⁴*Nga goja e tyre dalin sharje e kërcënime.* ¹⁵*Nuk tërhiqen nga asnjë krim; derdhin gjakun e njerëzve të pafajshëm.* ¹⁶*Kudo që shkojnë, lënë shkretime pas gjurmëve të tyre.* ¹⁷*Nuk duan t'ia dinë për lumturinë e për paqen e të tjerëve.* ¹⁸*Nuk kanë frikë nga Perëndia.* ¹⁹Tani e dimë parimin: ajo që është shkruar në Ligjin e Perëndisë, vlen për ata të cilëve u është drejtuar Ligji. Askush nuk mund të justifikohet. Mbarë njerëzimi është fajtor para Perëndisë. ²⁰Askush nuk ka bërë gjithçka që kërkon Ligji. Prandaj askush nuk mund të dalë i pafajshëm (para gjyqit të Perëndisë) me anë të zbatimit të Ligjit. Në të vërtetë, me anë të Ligjit demaskohet fuqia e mëkatit që vepron në ne.

Perëndia ka ndërhyrë vetë

²¹Por tani erdhi ajo që është parathënë te «Ligji» dhe te «Profetët»; Perëndia ndërhyri si shpëtimtar – ashtu siç është natyra e tij. Vetë e gjeti mënyrën për t'u dhënë njerëzve pafajësinë. Kjo nuk ka fare lidhje me Ligjin. ²²Perëndia i shpall të pafajshëm ata që i besojnë asaj që ai bëri me anë të Jezusit, Mesisë. Kjo vlen për të gjithë ata që besojnë pa përjashtim në Mesinë. Para Perëndisë nuk ka dallim: ²³Të gjithë janë bërë fajtorë dhe kanë humbur praninë e lavdishëm të Perëndisë. ²⁴Por me anë të veprimit të mëshirshëm të Perëndisë, të gjithë (besimtarët) dalin të pafajshëm në saje të Jezusit, Mesisë, i cili, gjithashtu, i çliron ata (nga pushteti i mëkatit).

²⁵⁻²⁶Perëndia e paraqiti Jezusin para mbarë botës për ta bërë atë flijim pajtues, nëpërmjet të cilit shlyhen mëkatet tona. Gjaku i tij që u derdh në kryq, u sjell pajtim të gjithë atyre që e pranojnë pa kushte këtë ofertë. Kështu, Perëndia tregon se nuk ishte i padrejtë kur nuk i merrte parasysht mëkatet e bëra në ditët e mëparshme, në periudhën e durimit të tij. ♦

Por në kohën e tanishme Perëndia na tregon se si i plotëson premtimet (për shpëtimin që duhej të vinte). Ai mbetet besnik ndaj dëshirës së tij për t'i shpëtuar njerëzit dhe i shpall të pafajshëm të gjithë ata që besojnë në Jezusin dhe në veprën e tij.

²⁷Ç'vend ka ende për mburrjen (e hebrenjve)? Përjashtohet! E me cilin parim?

Përmbajtja e Ligjit nuk do ta përjashtonte, por e përjashton besimi. ²⁸Perëndia i shpall të pafajshëm njerëzit, megjithëse ata nuk arrijnë t'i plotësojnë kërkesat e Ligjit; Ai shpall të pafajshëm cilindo që beson në veprën dhe personin e Jezusit, Mesisë. ²⁹A është Perëndia vetëm i hebrenjve? A nuk është Ai edhe i kombeve të tjera? ³⁰Ka vetëm një Perëndi të vetëm. Ai i shpall të pafajshëm pa dallim edhe hebrenjtë, edhe johebrejtë që besojnë në të.

³¹Disa më paditin për anulimin e Ligjit! E kundërta është e vërtetë, sepse unë vetëm sa e vendos Ligjin në vendin e duhur.

♦ Pasojat e flijimit të Mesisë kanë prapaveprim për ata që Perëndia i zgjodhi në kohën e Dhiatës së Vjetër.

Shembulli i Avrahamit

(Zan 15,6; Ps 31,1-3)

4 Si ndodhi, pra, me të parin tonë, Avrahamin? ²A e shpalli të pafajshëm Perëndia në bazë të veprave të tij? Avrahami vërtet kishte bërë vepra për

të cilat mund të ishte krenar, por jo para Perëndisë! ³Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Avrahami i besoi (premtimet të) Perëndisë dhe kjo iu llogarit për pafajësi.* ⁴Punëtori e merr pagën e tij jo si dhuratë, por sepse e meriton në bazë të punës së tij. ⁵Para Perëndisë është krejt ndryshe: kush pranon se nuk ka asnjë punë (të meritueshme) për të treguar, por i beson Atij që i fal plotësisht fajtorët, del i pafajshëm me anë të

pranimit të faljes.

⁶Kështu tha edhe Davidi kur foli për gëzimin e atyre që Perëndia i shpall të pafajshëm, megjithëse nuk e meritojnë. ⁷*Lum të gjithë ata të cilëve Perëndia u fal padrejtësinë dhe u mbulon mëkatet.* ⁸*Lum ai të cilit Perëndia nuk do t'i llogaritë mëkatit.* ⁹A vlen kjo vetëm për të rrethprerët apo edhe për të rrethpaperët? Tashmë thashë: Besimi i Avrahamit iu njoh për pafajësi. ¹⁰Kur ndodhi kjo? A ishte ai i rrethprerë atëherë apo ende jo? Ai ende nuk ishte! ¹¹Rrethprerjen e mori vetëm më vonë si shenjë të pafajësisë që Perëndia i kishte dhënë, në saje të besimit të tij. Kështu, Avrahami u bë ati i të gjithë atyre pa rrethprerje që i besojnë Perëndisë. Pikërisht ashtu siç e shpalli Perëndia të pafajshëm kur nuk ishte rrethprerë ende, ashtu i shpall të pafajshëm edhe ata. ¹²Dhe vërtet Avrahami është edhe ati i të rrethprerëve. Por jo të gjithë të rrethprerët janë fëmijë të Avrahamit; janë vetëm ata që i besojnë Perëndisë, siç i besoi edhe vetë Avrahami kur nuk ishte rrethprerë ende.

Varet nga besimi

(Zan 17,10-11; 17,4-6; 22,17-18; 17,5; 15:5; 17,17; Is 53,4-5)

¹³Perëndia i premtoi Avrahamit se pasardhësit e tij do të trashëgonin tërë tokën e premtuar. Avrahami e mori edhe këtë premtim, jo sepse kishte zbatuar Ligjin, por sepse i besoi Perëndisë. ¹⁴Në qoftë se premtimi i Perëndisë ishte caktuar për ata që i varin shpresat te bindja ndaj Ligjit, atëherë Perëndia do ta kishte zhvleftësuar besimin, dhe premtimi i tij do të anulohet.

¹⁵Ligji ngjall vetëm zemërimin e Perëndisë; sepse më anë të Ligjit përcaktohet mëkati. ¹⁶Prandaj Perëndia e ka lidhur premtimin e vet me besimin. Ajo që kishte premtuar Ai, duhej të ishte e lidhur me veprën e tij të mëshirshme (të flijimit të Mesisë për mëkatet tona).

Kështu, ajo që premtoi Perëndia, vlen për të gjithë pasardhësit e Avrahamit; jo vetëm për ata që e kanë Ligjin, por edhe për ata që, ashtu si Avrahami, i besojnë premtimit të Perëndisë. Avrahami është për të gjithë ne ati ynë, ¹⁷sepse Perëndia i tha: *Të kam emëruar atë të shumë popujve.*

Avrahami i besoi Atij që ringjall të vdekurit dhe që prej asgjëje krijoi gjithësinë. ¹⁸Ai shpresoi, ndonëse nuk kishte asnjë arsye (të dukshme) për këtë shpresë; ai u mbështet vetëm në fjalën e Perëndisë, që Perëndia do ta bënte atë të shumë popujve. Në të vërtetë, Perëndia i kishte thënë: *Pasardhësit e tu do të jenë të shumtë si ujet.* ¹⁹⁻²⁰Avrahami në atë kohë ishte pothuajse njëqind vjeç. E kishte të qartë se nuk mund të kishte fëmijë; edhe gruaja e tij, Sara, nuk mund të lindte më fëmijë. E megjithatë, nuk dyshoi në këtë premtim, por e nderoi Perëndinë me besimin e tij të palëkundshëm. ²¹Kishte besim se Perëndia kishte fuqi për të realizuar atë që premtonte. ²²Prandaj shkruhet për Avrahamin se besimi i tij: *iu llogarit për pafajësi.* ♦ Kjo fjalë vlen jo vetëm për vetë Avrahamin, ²⁴por edhe për ne. Perëndia na shpall të pafajshëm edhe ne, në qoftë se i besojmë atij. Ai është, megjithatë, Perëndia që e ringjalli Jezusin, Zotin tonë, nga të vdekurit. ²⁵Ai e bëri atë të vdiste për të shlyer mëkatet tona dhe e ringjalli nga të vdekurit, që ne të marrim pafajësinë.

♦ fjjf. kjo iu njoh për drejtësi. d.m.th. një gjendje juridike e pastër. Llogaritja e drejtësisë do të thotë mosllogaritja e mëkatit, në saje të flijimit të Mesisë në vend të mëkatit, e jo llogaritja e jetës së përsosur të Krishtit.

Paqja me Perëndinë

(Zan 3,6)

5 Perëndia, pra, na ka shpallur të pafajshëm, sepse kemi besuar (në Jezusin, Mesinë). Tani ndërmjet tij dhe nesh mbretëron paqja. Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, ia dimë për nder këtë, ²sepse na ka hapur portën drejt mëshirës së Perëndisë, të cilën (mëshirë) e kemi marrë me besim dhe e cila tani përcakton jetën tonë. Tani jemi plot gëzim dhe siguri, sepse po presim që Perëndia të na japë pjesë në madhësitinë që po vjen. ³Edhe fakti se duhet të vuajmë për hir të tij, na jep gëzim. Në të vërtetë, e dimë se vuajtja e shton vendosmërinë tonë për të qëndruar besnikë ndaj Zotit. ⁴Kjo qëndrueshmëri të çon te pjekuria e karakterit, e cila pastaj krijon shpresën e patundshme. ⁵Kjo shpresë na jep sigurinë që Perëndia nuk do të na braktisë kurrë. Tashmë e njohim dashurinë e tij me anë të Shpirtit të shenjtë, të cilin na e dha që të banojmë brenda nesh.

⁶Kur ishim ende nën pushtetin e mëkatit, Jezusi, Mesia, vdiq për ne, armiqtë e Perëndisë. ⁷Kush është gati të vdesë në vend të fajtorit? Shumë-shumë njerëzit mund të vendosin ta japin jetën për një njeri pak a shumë të mirë. ⁸Por Mesia vdiq për ne kur ne ishim ende armiq të Perëndisë. Kështu, Perëndia na dëshmoi sa shumë na do. ⁹Por, pasi dolëm të pafajshëm (para gjyqit të Perëndisë), ngaqë Mesia derdhi gjakun e tij për ne, është edhe më e sigurt se ai do të na shpëtojë nga dënimi (që po vjen). ¹⁰Pasi ne ishim ende armiq të Perëndisë kur Mesia (Biri i tij) na pajtoi me Perëndinë me anë të *vdekjes së tij*, aq më tepër, tani që jemi të pajtuar me të, do të shpëtojmë për shkak të *jetës së tij* (brenda nesh). ¹¹Dhe jo vetëm kaq! Objekti i lavdërimit tonë nuk është më vetja, por Perëndia, sepse atij ia dimë për nder shpëtimin tonë: Ai na pajtoi me veten me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë.

Adami dhe Mesia

¹²Siç erdhi në botë mëkati me anë të një njeriu, Adamit, (ashtu erdhi edhe shpëtimi nga pushteti i mëkatit, me anë të një njeriu, Jezusit). Mëkati i Adamit solli me vete vdekjen, dhe kështu të gjithë ranë nën sundimin e vdekjes, sepse të gjithë, pa përjashtim, trashëguan pasojat e mëkatit të Adamit. ¹³Në të vërtetë, edhe para vendosjes së Ligjit nga Moisiu, mëkati ishte në botë, megjithëse nuk mund të klasifikohet si mëkat, sepse ende nuk ekzistonte Ligji (që e përcakton mëkatin). ¹⁴E megjithatë, vdekja (plotësimi i mëkatit) kishte nën pushtetin e saj të gjithë njerëzit nga Adami deri te Moisiu, edhe në qoftë se ata nuk bënë mëkat në bazë të Ligjit.

Adami është kundërtipi i Atij që duhej të vinte. ¹⁵Por ajo që na dhuron Perëndia me anë të këtij Tjetrit, nuk mund të krahasohet me pasojat e mëkatit të Adamit. Të gjithë duhet të vdesin, sepse një njeri ngriti krye kundër Perëndisë. Por me anë të një Njeriu tjetër, Jezusit, Mesisë, Perëndia na tregon mëshirën e tij, e cila është aq e madhe, ¹⁶saqë peshon më shumë sesa pasojat e fajit të Adamit. Nëpërmjet dënimit për rebelimin e këtij njeriu, Adamit, u bë dënimi i të gjithëve. Por dhurata e pamerituar e Perëndisë kapërcen një mori mëkatesh dhe u sjell të gjithë besimtarëve vendimin e pafajësisë. ¹⁷Me anë të mosbindjes së një njeriu, Adamit, filloi të mbretëronte vdekja. Por sa shumë më tepër realizohet me anë të një njeriu, Jezusit, Mesisë! Të gjithë ata që e pranojnë amnistinë e Perëndisë, tani do të fitojnë jetën e përjetshme dhe (më vonë) do të mbretërojnë bashkë me të.

¹⁸Kështu, nëpërmjet mosbindjes së një njeriu ndodhi që u dënuan të gjithë. Po ashtu, bindja e një Njeriu tjetër ndaj vullnetit të Perëndisë, u sjell të gjithë besimtarëve vendimin e pafajësisë dhe jetën. ¹⁹Duke qenë se një njeri (Adami) ngriti krye kundër Perëndisë, të gjithë u bënë fajtorë para Perëndisë. Po ashtu të gjithë (besimtarët) do të marrin pafajësinë, sepse një Njeri (Jezusi, Mesia) iu nënshtrua vullnetit të Perëndisë. ²⁰Ligji u shtua vetëm më vonë, që të demaskohet mëkati. Por atje ku kupa e mëkatit u mbush, pikërisht atje doli fitimtare edhe dashuria e Perëndisë. ²¹Fuqia e mëkatit njihet nga vdekja. Fuqia e dashurisë së Perëndisë njihet nga jeta e përjetshme. Këtë jetë ia dimë për nder Jezusit, Mesisë, me anë të të cilit ne u çliruar nga mëkatet tona.

Një kundërshtim i menduar

6 Cili është përfundimi për ne? A të vazhdojmë të mëkatojmë, që dashuria e Perëndisë të tregohet më e fuqishme? ²Kurrësi! Përsa i përket mëkatit, jemi (ligjërisht) të vdekur. Si mund të vazhdojmë të jetojmë nën pushtetin e tij? ³Me anë të pagëzimit ne të gjithë jemi (ligjërisht) të lidhur me Jezusin, Mesinë. A nuk e dini çfarë do të thotë kjo? Pagëzimi na lidh me vdekjen e tij. ⁴Kur ne u pagëzuam, u varrosëm bashkë me të. Por, siç u ringjall ai nga të vdekurit me anë të fuqisë së Perëndisë, të Atit, ashtu tani ne mund dhe duhet të bëjmë një jetë të re.

⁵Ashtu siç ishim të bashkuar me Mesinë në vdekjen e tij, ashtu edhe duhet të jetojmë bashkë me të. ⁶Këtë e dimë me siguri: ajo që ne ishim më parë, u kryqëzua me Mesinë në kryq. Kështu vdiq personi ynë i mposhtur nga mëkati. Ne nuk duhet të jemi më skllëvër të mëkatit, ⁷sepse mëkati nuk mund të kërkojë asgjë nga njeriu i vdekur. ⁸Pasi vdiqëm bashkë me Mesinë, edhe do të jetojmë bashkë me të; për këtë jemi të bindur. ⁹E dimë se Mesia u ringjall nga të vdekurit dhe nuk vdes më. Vdekja nuk ka më asnjë pushtet mbi të. ¹⁰Mesia vdiq njëherë e mirë për mëkatin. Tani ai jeton për Perëndinë. ¹¹Ashtu duhet të mbaheni edhe ju: ju jeni të vdekur përse i përket mëkatit, por, pasi jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë, ju jetoni për Perëndinë.

¹²Prandaj trupi yt i vdekshëm mos të drejtohet nga mëkati! Mos i dëgjoni pasionet tuaja! ¹³Mos i dorëzoni mëkatit asnjë pjesë të trupit tuaj, që ajo të mos përdoret si vegël për punën e djallit. Më mirë të viheni në shërbim të Perëndisë si njerëzit që erdhën prej vdekjes në jetë. T'ju përdorë Perëndia me të gjitha aftësitë tuaja si armë në luftën për punën e tij. ¹⁴Mos të mbretërojë më mbi ju mëkati, sepse nuk jetoni më nën regjimin e Ligjit, por nën regjimin e mëshirës së Perëndisë.

Analogjia me tregtinë e skllëvërve

¹⁵E çfarë atëherë? A do të vazhdojmë të mëkatojmë, ngaqë nuk jetojmë më nën regjimin e Ligjit, por nën regjimin e mëshirës së Perëndisë? Aspak! ¹⁶Mendohuni pak: atij të cilit i nënshtroheni si skllëvër, atë duhet edhe ta dëgjoni. Ose viheni në anën e Mëkatit; atëherë do të vdisni. Ose viheni në anën e Perëndisë; bindja ndaj tij ju sjell shpëtim. ¹⁷Lavdi Perëndisë! Më parë ishit skllëvër të Mëkatit; por tani dëgjoni me gjithë zemër të Vërtetën, ashtu siç e keni mësuar. ¹⁸Ju jeni të çliruar nga Mëkati dhe tani jeni në shërbim të Perëndisë.

¹⁹Unë përdor figurën e shërbimit të skllëvërve, që ta kuptoni më mirë se për çfarë është fjala. Më parë ju u vutët në shërbim të imoralitetit dhe të padrejtësisë. Kjo ju çoi në një jetë që nuk i pëlqeu Perëndisë. Tani ju duhet të viheni në shërbim të së mirës, sepse kjo ju shpie në një jetë që i pëlqen Perëndisë. ²⁰Gjersa ishit në shërbim të Mëkatit, nuk i kishit detyrim së mirës. ²¹E ç'dobi kishit? Ju vjen turp kur mendoni për këtë; sepse në fund ju priste vdekja. ²²Por tani jeni të çliruar nga Mëkati dhe i shërbeni Perëndisë. Ndodh kështu sepse bëni atë që i pëlqen Perëndisë, dhe në fund ju pret jeta e përjetshme. ²³Mëkati jep pagën e vet: vdekjen. Perëndia, përkundrazi, na jep dhuratën e pamerituar: me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, na dhuron jetën e përjetshme.

Liria nga Ligji i shkelur

(Dal 20,17; Br 5,21; Zan 3,13)

7Vëllezër, ju keni disa njohuri për drejtësinë dhe e keni të qartë se Ligji vlen për njeriun vetëm sa ai është gjallë. ²Një grua e martuar, për shembull, është e lidhur me burrin e saj vetëm sa ai është gjallë.

Kur i vdes burri, ligji që e kishte lidhur me të, nuk vlen më për gruan. ³Prandaj, në qoftë se në të gjallë të burrit të saj martohet me një burrë tjetër, ajo bën tradhti bashkëshortore. Por, në qoftë se i vdes burri, atëherë ligji nuk vlen më për gruan. Ajo nuk bën tradhti bashkëshortore në qoftë se bashkëjeton me një burrë tjetër.

⁴Ashtu është edhe me ju, o vëllezër! Meqë vdiqët (ligjërisht) bashkë me Mesinë, ju jeni të vdekur ndaj Ligjit. Tani i takoni një Tjetri, domethënë Atij që u ringjall nga të vdekurit. Prandaj ne duhet të jetojmë në mënyrë që të nderohet Perëndia.

⁵Kur ende jetonim sipas vullnetit tonë, trupi ynë ishte nën pushtetin e pasioneve që na shtynin në mëkat. Këto pasione i kishte ngjallur edhe Ligji. Kështu, ne bënim atë që na çonte në vdekje. ⁶Por tani jemi të liruar nga Ligji; jemi të vdekur ndaj Ligjit, i cili më parë na robëronte. Prandaj nuk i shërbejmë Perëndisë sipas mënyrës së mëparshme, sipas shkronjave të Ligjit. Shpirti i tij na jep mundësi t'i shërbejmë në mënyrën e re.

Ligji dhe mëkati

⁷A rrjedh nga kjo se Ligji i përket anës së mëkatit? ♦ Kjo nuk është e mundur! E megjithatë, pa Ligjin njerëzit nuk do ta dinin se ç'është mëkati. Dëshirat tona të mëkatshme nuk do të zgjoheshin, në qoftë se në Ligj nuk do të thuhej: *Mos lakmo!* ⁸Mëkati e shfrytëzoi urdhërimin dhe na nxiti me ndihmën e tij gjithfarë dëshirash të zjarra. Atje ku nuk ka Ligj, mëkati është i vdekur. ⁹Më parë nuk e njihnim ende Ligjin. Atëherë jetonim. Por kur erdhi urdhërimi, mëkati u ngjall, ¹⁰dhe ne duhej të vdisnim. Urdhërimi që duhej të na jepte jetën, na solli vdekjen, ¹¹sepse mëkati e përdori për të na mashtruar dhe për të na vrarë. ¹²Ligji, pra, i përket anës së Perëndisë; urdhërimet e tij pasqyrojnë karakterin e tij: ato janë të drejta dhe të mira.

¹³A do të thotë kjo se e mira, Ligji, na ka sjellë vdekjen? Kjo nuk është e mundur! Më mirë të themi, mëkati e përdori këtë urdhërim të mirë për të na vrarë. Kështu mëkati duhej të demaskohej. Kështu, me anën e urdhërimit duhej të zbulohej e keqja e mëkatit.

¹⁴Pa dyshim që Ligji vjen nga Perëndia. Por ne jemi njerëz të dobët, si sklevër të shitur te mëkati.

¹⁵Prandaj nuk jemi të lirë në sjelljen tonë; d.m.th. nuk bëjmë atë që dëshirojmë në të vërtetë, por atë që na turpëron. ¹⁶Por, pasi nuk na pëlqen e keqja që bëjmë, kështu kemi pranuar vetvetiu se urdhërimi (i Perëndisë) është i mirë.

♦ Rabinët mësuan se zgjidhja e problemit ishte bindja ndaj Ligjit dhe se Shpirti nuk do të jepej deri në fund të epokës, sipas Joelit (2,8). Ligji në të vërtetë shërbente për të mbajtur çifutët të paprekur si komb dhe për t'iu treguar nëse kishin rrëshqitur, në mënyrë që ata të mbështeteshin në faljen e Tempullit, por rabinët kishin pushuar së pari gjërat në lidhje me Tempullin dhe Mesinë. Jezusi vuri në dukje atë që mungonte nga feja e tyre: kryqin dhe Shpirtin.

Nuk jemi të zotët e vetes

¹⁷Pra, nuk jemi vetë ne që bëjmë të keqen. Përkundrazi, atë e bën mëkati që na futi në dorë. ♦ ¹⁸E dimë fare mirë se çfarë jemi sipas natyrës, se te ne nuk gjendet asgjë e mirë. E duam të drejtën, por jemi tepër të dobët për ta kryer atë. ¹⁹Nuk e bëjmë të mirën që dëshirojmë të bëjmë, por të keqen që e urrejmë. ²⁰Por, pasi e bëjmë atë që nuk dëshirojmë të bëjmë, kështu nuk jemi më të zotët e vetes, por na ka në dorë mëkati.

²¹Dihet, pra, se gjithçka zhvillohet kështu: dëshiroj ta bëj të mirën, por në fund fiton e keqja. ²²Në ndërgjegjen time e pranoj me gëzim Ligjin e Perëndisë. ²³Por vërej se sjellja ime ndjek një ligj tjetër. Ky ligj e kundërshton ligjin që pranon arsyeja ime. Kjo më bën rob të mëkatit, ligji i të cilit cakton sjelljen time. ²⁴

²⁵E pranojmë vërtet Ligjin e Perëndisë përsa i përket arsyes sonë, por me sjelljen tonë zbatojmë ligjin e mëkatit.

Sa njerëz të mjerë që jemi! Kush do të na shpëtojë nga ky rreth i mbyllur? Kush do të na lirojë nga kthetrat e natyrës sonë mëkatore që na çon në vdekje?

E falënderoj Perëndinë që na jep rrugëdalje me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë!

♦ Mëkati është si parazit ose virus: nuk është pjesë e vetes sime të vërtetë. Ekziston një pyetje interesante që lind në lidhje me këtë dhe kjo është interpretimi i kapitullit 7 të Romakëve. A ka të bëjë me përvojën e Palit para kthimit të tij (Agustini, Origeni), ose me përvojën e krishterë pas kthimit (Luteri, Kalvini)? Ne e konsiderojmë këtë të jetë përvoja e Pavlit para kthimit, edhe këtu dhe ja pse:

1. Shpirti i Shenjtë përmendet vetëm në Romakët 8.

2. Imazhi që Pali përshkruan është një pamje e humbjes së plotë, jo e fitores së pjesshme dhe e humbjes së pjesshme.

Përndryshe mund të themi: kjo ndodh kur dikush largohet nga Shpirti i Shenjtë.

Jeta e re sipas Shpirtit të Perëndisë

(Zan 17,19)

8 Nuk ka, pra, tani kurrfarë dënimi ♦ (me punë të detyruar) për të vuajtur (nën robërinë e mëkatit), sepse jeni të lidhur me Jezusin, Mesinë. ²Ju jeni të lirë nga parimi që ju çonte në vdekje nëpërmjet mëkatit; tani jeni të çliruar me anë të parimit që ju çon në jetë nëpërmjet Shpirtit dhe që ju lidh me Jezusin, Mesinë. ³Atë që Ligji nuk mund të arrijë ngaqë ne njerëzit i jemi nënshtruar pushtetit të mëkatit, atë e arriti Perëndia. Ai e dërgoi Birin e tij atje ku shfaqet i gjithë pushteti i mëkatit: në një trup njerëzor, që të mposhte atje tërë pushtetin e mëkatit. Me vdekjen e Birit të tij Perëndia e zbatoi vendimin e tij gjyqësor duke e dënuar mëkatin në trup, ⁴në mënyrë që tani te ne të plotësohen kërkesat e Ligjit, sepse jeta jonë tani caktohet nga Shpirti i Perëndisë dhe jo nga natyra jonë e mëkatshme. ⁵Kur ndokush jeton sipas natyrës së tij, preokupimi i tij është plotësimi i dëshirave të tij; kurse kur në të jeton Shpirti i Perëndisë, preokupimi i tij është për t'i dhënë këtij Shpirti vend për veprim. ⁶Dëshirat e mëkatshme të çojnë në vdekje, kurse Shpirti i Perëndisë të dhuron jetë dhe paqe.

⁷Njeriu, prej natyrës, ngrihet kundër Perëndisë. Ai nuk e dëgjon Ligjin e Perëndisë dhe as që mund ta dëgjojë atë. ⁸Në të vërtetë, është e pamundur që ndokush ta plotësojë vullnetin e Perëndisë në qoftë se drejtohet nga vullneti i tij i mëkatshëm. ⁹Por ju nuk qëndroni më nën sundimin e vullnetit tuaj të mëkatshëm, por nën drejtimin e Shpirtit. Përndryshe, nuk do t'ju kishte përvetësuar Shpirti i Perëndisë. Kush nuk e ka Shpirtin që jep Mesia, nuk i takon atij. ¹⁰Megjithëse Mesia vepron te ju, ju i jeni nënshtruar vdekjes fizike për shkak të mëkatit, por meqë Perëndia ju ka pranuar, Shpirti i tij ju jep jetën.

¹¹Në të vërtetë, në qoftë se Shpirti i Atij që e ringjalli Jezusin nga të vdekurit banon brenda jush, atëherë Perëndia do të ringjallë edhe trupin tuaj të vdekshëm me anë të Shpirtit që ju ka dhënë.

¹²Vëllezër! Për këtë nuk kemi më detyrime ndaj natyrës sonë njerëzore. ¹³Në qoftë se jetoni sipas natyrës suaj të mëkatshme, do të vdisni. Do të jetoni vetëm atëherë kur ta lejoni Shpirtin e Perëndisë të veprojë te ju; vetëm kështu do të mënjanoen dëshirat tuaja të mëkatshme.

¹⁴Të gjithë ata që udhëhiqen nga Shpirti i Perëndisë, janë bij të Perëndisë. ¹⁵Prandaj ju nuk duhet të keni frikë më nga Perëndia. Ai ju ka dhënë Shpirtin e tij dhe kjo tregon se ju nuk jeni skllëvër të tij, por fëmijët e tij. Meqë Shpirti i tij jeton brenda jush, i themi Perëndisë: «Abba! O Atë!» ¹⁶Dhe Shpirti i Perëndisë dëshmon bashkë me shpirtin tonë se jemi me të vërtetë fëmijë të Perëndisë. ¹⁷Pasi jemi fëmijë të Perëndisë, Perëndia do të na japë edhe atë që u premtoi fëmijëve të tij: do të na e japë jetën në madhësinë që ia dha edhe Mesisë. Në qoftë se vuajmë me të vërtetë bashkë me Mesinë, atëherë do të kemi pjesë në madhësinë e tij. ♦♦

♦ Pali ka trajtuar tashmë zgjidhjen e Perëndisë rreth ndëshkimit të mëkatit (kryq) në kapitullin 5. Tani ai merret me zgjidhjen e Perëndisë rreth fuqisë së mëkatit (bindja ndaj Shpirtit të Shenjtë). d.m.th ne nuk kemi më asnjë detyrim për të jetuar më nën fuqinë e mëkatit.

♦♦ Kjo shprehje shënon përsosmëri (përputhje të plotë me Mesinë si njeri) e jo hyjnizim.

Shpresa e madhe

¹⁸Jam i bindur se madhështia e ardhshme, të cilën Perëndia na e mban gati, është aq e madhe, saqë nuk mund të krahasohet me ndonjë gjë që ne duhet të pësojmë tani. ¹⁹Të gjitha krijesat presin me mall që Perëndia t'i stolisë fëmijët e tij me shkëlqimin e tij. ²⁰Perëndia ia nënshtroi vërtet tërë krijesën vdekshmërisë, ♦ jo sepse ajo vetë është fajtoare, por sepse e përfshiu në dënimin që u dha njerëzve. Por krijesës i dha edhe shpresën ²¹se një ditë do të çlirohet nga mallkimi i vdekshmërisë. Atëherë ajo nuk do t'i nënshtrohet vdekjes, por do të marrë pjesë në jetën e lirë të fëmijëve të Perëndisë. ²²E dimë se deri tani e tërë krijesa rënkon si gruaja para lindjes. ²³Por edhe ne të cilëve Perëndia na e dha Shpirtin e tij si fillim të jetës së re, presim me mall që Perëndia të na ndryshojë edhe trupin, sepse vetëm atëherë do të realizohet kuptimi i plotë i pranimit tonë në familjen e tij.

²⁴Çlirimi i ardhshëm (i trupit tonë) është i sigurt, por vetëm se ne duhet ta presim atë me durim. Ky është kuptimi i shpresës sonë. ♦♦ ²⁵Shpresojmë për atë që nuk e shohim ende, prandaj edhe e presim me durim.

²⁶Për këtë na ndihmon Shpirti i Perëndisë. Jemi të dobët dhe as që dimë se çfarë të kërkojmë me lutje.

Prandaj Shpirti ndërhyr për ne te Perëndia me të lutura që nuk mund të shprehim me anë të fjalëve njerëzore. ²⁷Por Perëndia e kupton se çfarë dëshiron t'i thotë Shpirti, sepse ai vetë ndërhyr në pajtim me vullnetin e Perëndisë.

²⁸Por e dimë se për ata që e duan Perëndinë, Shpirti bashkëpunon ♦♦♦ në gjithçka për t'ia arritur qëllimit për të cilin Perëndia i thirri sipas planit të tij. ²⁹Sepse, ata që Perëndia i ka zgjedhur, edhe i ka paracaktuar për t'i ngjarë Birit të tij, sepse Biri, si i ringjalluri, duhej të ishte i pari ndër shumë vëllezër.

³⁰E të gjithë ata që Perëndia i paracaktoi për këtë, edhe i thirri. E pasi i thirri, i shpalli të pafajshëm. E atyre që u dha pafajësinë, u dha edhe pjesë në madhësinë e tij.

♦ fji: kotësi. Te DhV kjo shprehje shënon ndonjëherë fuqitë e errësirës. ♦♦ Rom 8,24 është i pari vend ku Pali flet për shpëtimin në kohën e kaluar. Aludime të tjera gjenden tek Ef 2,5 + 8, 2 Tim 1,9, dhe Tit 3,5. Te letra drejtuar romakëve, besimtari është i shpëtuar nga zemërimi (kap. 8), nga mëkati (kap. 6), nga mallkimi i ligjit të shkelur (kap. 7) dhe nga vdekja (kap. 8). Tani gëzojmë për këstin e parë të shpëtimit; shumica e fryteve gjendet në të ardhmen. ♦♦ Shpirti na ndihmon në shenjtërimin tonë.

Asgjë nuk mund ta anulojë këtë marrëdhënie me Perëndinë

(Ps 43,23)

³¹Çfarë të themi tjetër? Pasi Perëndia është në anën tonë, kush mund të na mposhtë? ³²Ai nuk kurseu as edhe Birin e tij, por e dorëzoi të flijohej për të gjithë ne. Atëherë, në bazë të lidhjes sonë me Birin e tij, si nuk do të na dhurojë gjithçka? ³³Askush nuk mund t'i paditë ata që ka zgjedhur Perëndia, sepse Perëndi ua dha pafajësinë vetë. ³⁴Askush nuk mund t'i dënojë, sepse Jezusi, Mesia, vdiq për ta. Jo vetëm kaq, por edhe u ringjall nga të vdekurit. Ai qëndron në vendin e plotfuqisë pranë Perëndisë dhe ndërmjetëson për dobinë tonë.

³⁵Atëherë a ka ndonjë gjë që të na ndajë nga Mesia dhe nga dashuria e tij për ne? Vuajtjet? Vështirësitë? Përndjekja? Uria? Skamja? Rreziku apo vdekja? – ³⁶Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Meqenëse të takojmë ty, jemi vazhdimisht në rrezik për vdekje. Na mbajnë për dele që mund t'i therin kur të duan.* – ³⁷Jo, në të gjitha këto ne triumfojmë me ndihmën e Atij që na ka dashur. ³⁸Jam plotësisht i bindur se asgjë nuk mund të na ndajë nga dashuria e tij: as vdekja e as jeta, as engjëjt e as fuqitë e tjera, as gjërat e tanishme e as gjërat e ardhshme, ³⁹as ndonjë gjë në qiell e as ndonjë gjë në ferr. Me anë të Jezusit, Mesisë, Zotit tonë, Perëndia shprehu dashurinë e vet për ne. Prandaj nuk ka asgjë në mbarë botën që mund të na ndajë ndonjëherë nga dashuria e Perëndisë. ♦

♦ d.m.th, Dashura e zgjedhjes (hebr. *hen*) dhe të besnikërisë ndaj besëlidhjes (hebr. *hesed*).

Zoti na ka shpëtuar nga dënimi i mëkatit, po na shpëton nga fuqia e mëkatit, do të na shpëtojë nga prania e mëkatit, dhe do të na lavdërojë me rastin e ringjalljes.

A e mohoi Perëndia popullin e vet të zgjedhur?

(Dal 4,22; Zan 21,12; 18,10; 25,23; Mal 1,2-3; Dal 33,19; 9,16)

9 Për këtë që ju them tani, është dëshmitar Mesia. Edhe ndërgjegjja ime, me anë të së cilës më flet Shpirti i shenjtë, e vërteton se po flas të vërtetën. ²⁻³Po vuaj thellësisht dhe vazhdimisht në zemrën time për shkak të vëllezërve, njerëzve të popullit tim. Për hirin e tyre edhe do të pranoja të ndahesha përjetë nga Mesia. ⁴Në të vërtetë, ata janë izraelitë, popull i zgjedhur i Perëndisë ♦ të cilët Perëndia i pranoi si birin e tij dhe të cilëve u tregoi madhësinë e tij. Atyre u dha premtimet e tij, si edhe Ligjin. Tek ata kishte Tempullin e tij dhe atyre ua premtoi shpëtimin e ardhshëm. ⁵Ata janë pasardhësit e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit. Edhe Mesia, shpëtimtari i premtuar, u takon atyre përsa i përket rrjedhës së tij njerëzore. Për të gjitha këto i qoftë lavdi Perëndisë përgjithmonë! Amen. ♦♦

⁶Nuk ma merr mendja se fjala e Perëndisë mund të anulohet. Por jo të gjithë izraelitët i takojnë popullit të Perëndisë. ⁷Meqë rrjedhin nga Avrahami, kjo nuk do të thotë se ata janë fëmijë të vërtetë të Avrahamit. Perëndia i tha Avrahamit: *Vetëm me anë të Izakut do t'ju jap pasardhësit që ju kam premtuar.* ⁸Kjo do të thotë: Fëmijë të Perëndisë nuk i bën prejardhja e natyrore familjare. Vetëm ai që lind siç lindi Izaku, në bazë të premtimit të Perëndisë, u përket pasardhësve të vërtetë të Avrahamit. ⁹Lindja e Izakut u shpall kështu me premtim hyjnor: *Vitin tjetër do të kthehem në këtë kohë, e atëherë Sara do të lindë djalë.*

¹⁰Kështu ndodhi edhe me fëmijët e Rivkës. Të dy bijtë e saj kishin për atë stërgjyshin tonë, Izakun. ¹¹⁻¹²Por Perëndia donte që ta kishim të qartë se zgjedhja e tij varej vetëm nga vendimi i tij i lirë. Prandaj i tha Rivkës: *I linduri i parë do t'i shërbejë të dytit.* ♦♦ Këtë e tha para lindjes së tyre, shumë kohë para se njëri ose tjetri të bënte diçka të mirë ose të keqe. Zgjedhja e tij nuk kishte për bazë asnjë veprim njerëzor, por rridhte nga vullneti i tij i lirë. ¹³Në një vend tjetër thuhet: *Jakovin e kam zgjedhur, kurse Ezavin jo.*

¹⁴A del nga kjo që Perëndia është i padrejtë? **Aspak!** ♦¹⁵Moisiut i tha: *Kam mëshirë për atë që dua unë, dhe kam dhimbje për atë që dua unë.* ¹⁶Prandaj nuk është çështja për vullnetin ose kërkesat e njerëzve, por vetëm për mëshirën e Perëndisë. ¹⁷Kështu, edhe Perëndia i dërgoi fjalë faraonit: *Të kam emëruar mbret, që me anën tënde të tregohet pushteti im, e që emri im të bëhet i njohur në mbarë botën.* ¹⁸Prandaj është e qartë se Perëndia vepron plotësisht sipas vullnetit të vet të lirë; për njërin ka mëshirë, kurse tjetrin e bën aq kokëfortë, sa që nuk do t'ia dijë për asgjë.

♦ Ata janë të zgjedhur si komb, por jo domosdoshmërisht si individë.

♦♦ mund të përkthehet edhe si vijon: Ai (Mesia) është Perëndi mbi të gjitha, i lavdëruar në jetë të jetëve. • Kjo pasqyrohet në nënshkrimin e mëvonshëm të Edomit nga Izraeli. ♦♦ Në të njëjtën mënyrë që Perëndia e ngurtësoi Faraonin, ai e ngurtësoi Izraelin si komb. E padrejte? Jo, sepse në çdo rast u ruajt vetëm një mbetje në Dhiatën e Vjetër: parimi i zgjedhjeve ende zbatohet.

Perëndia zgjedh atë që do Ai

(Is 29,16; 45,9; Hosh 2,23; 1,10; Is 10,22-23; 1,9; 28,16)

¹⁹Do të ketë kundërshtime të tilla si: «Përse atëherë Perëndia na kërkon neve llogari për sjelljen tonë? Pasi na ka plotësisht në dorë, atëherë nuk mund të sillemi ndryshe!» ²⁰Por le të mendojmë pak se cilët jemi ne! Si guxojmë ta kritikojmë Perëndinë? A i thotë vepra krijuesit të vet: «Përse më ke krijuar kështu?»

²¹Mendo për poçarin: ai ka të drejtë ta përdorë deltinën e tij siç i pëlqen. Prej së njëjtës baltë mund të bëjë dy enë të ndryshme: njërin për të zbukuruar tryezën e gostisë, kurse tjetrin si kosh për mbeturina.

²²Perëndia donte ta tregonte zemërimin dhe pushtetin e tij në njërin; por edhe atë që ishte caktuar për humbje, e duroi me durim të madh. ♦ ²³Në tjetrin donte të tregonte se sa e madhe është shpirtmadhësia e tij – d.m.th. tek ata, për të cilët kishte mëshirë e të cilët i kishte paracaktuar për të pasqyruar madhësinë e tij, ♦♦ ²⁴d.m.th. te ne që Perëndia na thirri prej të gjithë popujve, e jo vetëm prej popullit izraelit.

²⁵Ai ka thënë nëpërmjet profetit Hoshea: *Në qoftë se nuk ishit më parë populli im, tani po ju them: Ju jeni populli im; e në qoftë se nuk keni qenë më parë të dashur për mua, tani do t'ju pranoj me dashuri.* ²⁶Ata të cilëve u kisha thënë: *Ju nuk jeni populli im, tani do të quhen Bijtë e Perëndisë së gjallë.*

²⁷Ndërsa për popullin e Izraelit profeti Isaia thotë: *Edhe në qoftë se izraelitët ishin të shumtë në numër sa ç'është rëra e detit, vetëm një tepricë do të shpëtojë.* ²⁸Zoti do ta zbatojë planin e tij ndër popujt e tokës plotësisht, por edhe me kufi.

²⁹Është kështu siç profetizoi Isaia: *Në qoftë se Zoti i gjithësisë nuk do të kishte kursyer një tepricë, me ne do të ndodhte si me Sodomën dhe me Gomorën.*

♦ Bëhet fjalë për Faraonin dhe egjiptianët në kohën e Daljes. ♦♦ Imazhi i lavdishëm i Perëndisë te ne do të rivendoset plotësisht kur ne do të marrim trupin e ringjallur.

Jezusi, Mesia – guri i pengesës

(Lev 18,5; Br 30,12-14; Joel 2,32; Is 52,7; Is 53,1; Ps 18,5; Br 32,21; Is 65,1; 65,2)

³⁰Ç'kuptojmë nga kjo? Këtë e kemi të qartë: njerëzit e popujve të tjerë morën pafajësinë, megjithëse nuk e

kërkuan këtë udhë të shpëtimit. Perëndia i shpalli të pafajshëm, sepse besuan (në Mesinë dhe në veprën e tij). ³¹Por populli i Izraelit, që kërkonte ta merrte pafajësinë duke zbatuar Ligjin, nuk arriti. ³²Pse jo? Sepse nuk donte të besonte (në Mesinë dhe në veprën e tij), por kërkonte ta merrte pafajësinë me anë të veprave të tij. Kështu dështuan, sepse u përplasën me «Gurin e pengesës». ♦ ³³për të cilin Perëndia thotë: *Unë hedh në malin e Cionit një themel të sigurt, një gur në të cilin ata përplasen, një shkëmb që shkakton rënien e tyre. Por kush beson në të, nuk do të humbasë.*

10 Vëllezërit e mi, i lutem Perëndisë, sepse dëshiroj me gjithë zemër që populli im të shpëtojë. ²Mund t'ju dëshmoj se me kaq zjarr marrin mundimin të kryejnë vullnetin e Perëndisë. Por zelli i tyre nuk ka për bazë një njohje të drejtë të Perëndisë. ³Ata nuk kuptojnë se njeriu shpallet i pafajshëm me anë të besimit (te Mesia). Ata kërkojnë të shpallen të pafajshëm me anë të veprave të tyre (meritueshme), kështu që nuk e pranuan udhën e Perëndisë për shpëtim. ⁴Por që nga ardhja e Mesisë periudha e Ligjit mbaroi. Tani të gjithë (besimtarët) shpallen të pafajshëm me anë të besimit (te Mesia).

⁵Për ata që kërkojnë të shpallen të pafajshëm në bazë të Ligjit, vlen ajo që shkroi Moisiu: *Kush i zbaton urdhërimet e Perëndisë, atij do t'i shkojnë punët mbarë.* ⁶Përkundrazi, për ata që e marrin pafajësinë në bazë të besimit të tyre (te Mesia), vlen: Nuk ka nevojë të pyesësh: *Kush do të ngrihet në qiell?* – d.m.th. për të bërë që të zbrësë Mesia ♦♦ As nuk ka nevojë të pyesësh: *Kush do të zbrësë në botën e të vdekurve?* – d.m.th. për të bërë që Mesia të ngrihet nga të vdekurit. ♦♦♦ Përkundrazi, thuhet: *Lajmi i Perëndisë është pranë teje; është në gojën tënde dhe në zemrën tënde.*

Këtu është fjala për lajmin që shpallim ne: për Perëndinë vlen para së gjithash besimi (te Mesia). ⁹Prandaj, në qoftë se ti pranon me gojë: «Jezusi është Zot» dhe në qoftë se beson me gjithë shpirt se Perëndia e ka ringjallur atë nga të vdekurit (për të na dhënë neve pafajësinë), atëherë do të shpëtosh. ¹⁰Kush beson me gjithë shpirt (në Mesinë), shpallet i pafajshëm; kush pranon me gojë (se Jezusi është Zot), do të shpëtojë. ¹¹Për këtë thuhet (në Shkrimin e shenjtë): *Kush beson në atë, nuk do të humbasë.* ¹²Kjo vlen për të gjithë: këtu nuk ka dallim ndërmjet hebrenjve dhe johebrenjve. Të dyja palët kanë të njëjtin Zot. Ai u dhuron me tepri të gjithë atyre që besojnë në Të. ¹³Në Shkrimin e shenjtë thuhet gjithashtu: *Kushdo që do ta thërrasë Zotin për shpëtim, do të shpëtojë.*

♦ Meqenëse hebrenjtë e trajtonin Ligjin si mjet për të kërkuar merita (duke depersonalizuar kështu marrëdhënien me Perëndinë), kjo jo vetëm që nuk i lehtësoi, por shërbeu si pengesë. Është e rëndësishme të kuptojmë kontekstin e diskutimit që vijon. Pali po i përgjigjet një kundërshtimi hebre që pohon se Perëndia nuk po bën padrejtësi t'i mënjanojë hebrenjtë për të shpëtuar johebrenjtë. Ai gjithashtu merret me pyetjen se pse hebrenjtë si një tërësi nuk e kanë pranuar Ungjillin. Si rrjedhojë ata arsyetonin: A nuk provon kjo se Jezusi nuk është Mesia? ♦♦ Sikur të mos ishte trupëzuar. ♦♦♦ Sikur të mos ishte ringjallur. Të dyja këto justifikime çifute kundërshtohen nga trupëzimi dhe ringjallja përkatësisht. Nuk është sikur këto dy ngjarje nuk kanë ndodhur.

¹⁴Ata mund ta thërrasin Zotin për shpëtim vetëm në qoftë se i besojnë atij. E ata mund t'i besojnë atij, vetëm në qoftë se e dëgjojnë lajmin për shpëtim. Por ky lajm duhet t'u shpallet më parë, ¹⁵dhe me këtë lajm duhet të dërgohen lajmëtarë. Dhe kjo tashmë ka ndodhur! U realizua ajo që ishte parathënë: *Çfarë gëzimi është kur vijnë lajmëtarët që sjellin lajmin e mirë!*

¹⁶Por këtë lajm të mirë nuk e pranuan të gjithë. Profeti Isaia tha: *O Zot, kush i beson lajmit tonë?* ¹⁷Besimi, pra, lidhet me lajmin që shpallet; e lajmi lidhet me fjalën që flet vetë Mesia.

¹⁸Apo ndoshta hebrenjtë nuk e dëgjuan këtë lajm? Natyrisht, e dëgjuan! Në të vërtetë, edhe në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Dëshmia e tyre përhapet nëpër tërë botën, gjer në kufijtë më të largët.* ♦

¹⁹Apo ndoshta nuk e kuptuan lajmin? Përgjigjia gjendet te Moisiu: *Unë do t'ju bëj xhelozë për një popull që nuk është i njohur – thotë Perëndia. – Unë do t'ju zemëroj për një popull që nuk (më) njeh.* ²⁰Në librin e profetit Isaia thuhet edhe këto fjalë të guximshme: *Më gjetën ata që nuk më kërkonin – thotë Perëndia. – Unë iu shfaqta atyre që nuk më kërkonin.* ²¹Për Izraelin, përkundrazi, në të njëjtin vend thuhet: *Gjithë kohën i shtriva duart e mia drejt popullit të pabindur që nuk donte t'ia dinte për mua.*

♦ Pali ua kishte predikuar Ungjillin çifutëve gjithkund në perandorinë romake.

Vetëm një pjesë e hebrenjve u pranua

(1 Mbr 19,10.14,18, Br 29,4; Is 29,10; 68,23-34)

11 Tani po pyes: A e mohoi Perëndia popullin e vet? Kjo është e pamundur! Unë jam vetë hebre (i kthyer), pasardhës i Avrahamit prej fisit të Benjaminit. ²Perëndia nuk e ka mohuar popullin që zgjodhi që nga fillimi. Ju kujtohet se si u ankua profeti Elija te Perëndia për këtë popull: ³*O Zot, – tha, – altarët e tu i kanë rrëzuar dhe profetët e tu i kanë vrrarë. Vetëm unë kam mbetur, dhe tani ata duan të më vrasin edhe mua!*

⁴E çfarë iu përgjigj Perëndia? *Jo, lashë për vete shtatë mijë burra, të cilët nuk e adhuruan idhullin Baal.* ⁵E njëjta gjë vlen edhe tani: nga mëshira e tij, Perëndia zgjodhi një tepricë. ⁶Kjo zgjedhje nuk bazohet në

veprat e tyre; ndryshe, mëshira e tij nuk do të ishte mëshirë e vërtetë.

⁷Çfarë të themi, pra? Populli izraelit në tërësi nuk e fitoi atë për të cilën mendohej. E fituan vetëm ata që Perëndia i zgjodhi prej këtij populli. Të tjerët bënë veshin e shurdhër ndaj thirrjes së Perëndisë. ⁸Për këta thuhet: *Perëndia u dha shpirtin e verbimit, në mënyrë që me sytë e tyre të mos shohin dhe me veshët e tyre të mos dëgjojnë, madje deri në ditën e sotme.* ⁹E Davidi tha: *Festat e flijimit u bëfshin kurth dhe lak, dënim dhe shkatërrim.* ¹⁰*U verbofshin, që të mos shohin më; kërruse përgjithmonë kurrizin e tyre nën zgjedhën e robërisë.*

Asnjë arsye për mendjemadhësi

¹¹Tani po pyes: A mos është i përhershëm mohimi i hebrenjve? Jo, por, pasi ata nuk dëgjuan, shpëtimi u erdhi popujve të tjerë. Kështu, hebrenjtë duhej të digjeshin nga smira për ta. ¹²Fajësia e tyre i solli botës fitim të madh dhe mohimi i tyre u bë burim i bekimit për popujt e tjerë. Aq më tepër do të jetë fitim për botën kur i tërë Izraeli të kthehet te Perëndia! ♦

¹³⁻¹⁴Tani po u drejtohem johebrenjve që ndodhen mes jush. Detyra ime si apostull vlen për popujt johebrenj dhe për këtë i jam mirënjohës Perëndisë. Në të vërtetë, ndoshta me anë të shërbimit tim misionar mund ta nxit popullin tim drejt ambicies, dhe kështu të shpëtoj, të paktën, disa prej tyre. ¹⁵Kur Perëndia i mohoi ata, kjo do të thoshte për paganët (që besojnë) pajtim me Perëndinë. Çfarë do të ndodhë kur Perëndia t'i pranojë përsëri? Atëherë do të jetë si kalim prej vdekjes në jetë!

¹⁶Kur, pas të korrave, buka e parë i kushtohet Perëndisë, kjo do të thotë se edhe të gjitha bukët nga këto të korra i janë kushtuar atij. Në qoftë se pema mbillet për nder të Perëndisë, i përkasin atij edhe degët.

¹⁷Disa degë nga ulliri i butë u prenë dhe ju u shartuat midis degëve të tjera që mbetën. Megjithëse ju rridhni nga ulliri i egër, ju tani merrni pjesë në lëngun e mirë të ullirit të butë.

¹⁸Prandaj ju nuk duhet t'i përbuzni degët që u prenë. Për çfarë mbaheni ju? Nuk i mbani ju rrënjët, por rrënjët ju mbajnë ju! ¹⁹Ndoshta do të thoni: «Degët u prenë që ne të zëmë vendin e tyre!» ²⁰Keni të drejtë. Por ato u prenë, sepse nuk e pranuan amnistinë e Perëndisë. E ju u shartuat, sepse e pranuat atë. Prandaj mos u bëni mendjemadhënj, por qëndroni me frikë! ²¹Perëndia nuk i kurseu hebrenjtë, megjithëse janë degë natyrore. A mendoni ju se ai do t'jua zbutë juve dënimin (në qoftë se nuk besoni)?

²²Nga kjo mund të shihni mirësinë dhe, njëkohësisht, rreptësinë e Perëndisë. Ai vepron rreptësisht ndaj atyre që e mohojnë atë. Juve ju tregon mirësinë e vet; ju duhet të qëndroni në këtë mirësi. Përndryshe, edhe ju do të priteni. ²³Porsa hebrenjtë ta ndërpresin mospranimin e amnistisë së Perëndisë, ata do të shartohen përsëri (me ullirin e butë). Perëndia ka pushtet ta bëjë edhe këtë. ²⁴Ju njerëzit nga popujt e tjerë jeni si degët e ullirit të egër të shartuar kundër natyrës me ullirin e butë. Perëndia do ta ketë më të lehtë t'i shartojë hebrenjtë si degët natyrore me pemën prej së cilës rrjedhin.

♦ Perëndia përkohësisht e ka lënë mënjane kombin hebre, ndërsa tashmë është duke i shpëtuar hebrenjtë individualisht, por më vonë gjithë Izraeli do të shpëtohet dhe kombi do të rivendoset në vendin e tij të duhur sipas planit të Perëndisë

Në fund do të shpëtojë mbarë Izraeli

(Is 59,20; Jer 31,33-34; Is 55,8; 40,13)

²⁵Unë do t'ju njoh me planin e Perëndisë, vëllezër, që të mos vini në përfundim të gabuar për shkak të mençurisë suaj të pretenduar. Perëndia, vërtet, caktoi që një pjesë e popullit hebre të mos e dëgjojë thirrjen e tij. Por kjo vlen vetëm deri atëherë kur të shpëtojë numri i plotë i atyre që janë të thirrur nga popujt e tjerë. ²⁶Vetëm atëherë do të shpëtojë mbarë Izraeli, sepse në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Çlirimtari do të vijë për hir të Izraelit dhe do t'ia heqë atij fajësinë që u shkaktua nga rebelimi i pasardhësve të Jakovit.* ²⁷*E kjo është besëlidhja që do të lidh me ta, thotë Perëndia; do t'ua fal të gjitha mëkatet.*

²⁸Ata u bënë armiq të Perëndisë që ju ta dëgjoni lajmin e mirë. Por, pasi Perëndia i zgjodhi të parët e tyre, ata ende janë populli i tij i zgjedhur. ²⁹Kur Perëndia zgjedh ndokënd dhe e bekon atë, nuk e tërheq vendimin e tij. ³⁰Ju të tjerët nuk e dëgjuat më parë Perëndinë; por, meqë ata (hebrenjtë) nuk e dëgjuan atë, tani Perëndia jua tregoi juve mëshirën e tij. ³¹Ata nuk e dëgjuan Perëndinë, sepse ai donte t'ju tregonte juve mëshirën e tij; por në fund edhe ata do ta gjejnë mëshirën. ³²Perëndia lejoi që të gjithë, pa përjashtim, të bëhen robër të mosbindjes, sepse dëshiron të ketë mëshirë për të gjithë, (hebrenj e johebrenj).

Askush nuk mund t'i kuptojë mendimet e Perëndisë

³³Mëshira e Perëndisë është me të vërtetë e pakufishme! Mençuria e tij është e pafund! Gjithçka që ai bën, është e pazbulueshme. Kush mund t'i shpjegojë vendimet e tij? Kush mund t'i kuptojë udhët e tij? ³⁴Me të vërtetë: *Kush i njeh mendimet e Zotit? A thua ai ka nevojë për ndonjë këshilltar?* ³⁵*Kush i dha Perëndisë ndonjëherë diçka dhe për këtë të mund t'i kërkonte atij shpërbim?* ³⁶Perëndia krijoi gjithësinë; gjithçka ekziston me anë të tij dhe gjen në të arsyen e ekzistencës së saj. Qoftë lavdëruar përgjithmonë e jetë! Amen!

Jeta jonë në shërbim të Perëndisë

(Fu 3,7; Br 32,35; Fu 25,21-22)

12 Vëllezër, pasi Perëndia kishte mëshirë për ne, ju bëj thirrje: Vëreni tërë jetën tuaj në dispozicion të Perëndisë. Kushtojani atij veten tuaj si flijim të gjallë që do t'i pëlqejë. Kështu do ta adhuronin Perëndinë siç duhet. ²Mos lejoni që t'ju kushtëzojë bota. Përkundrazi, pranoni të shndërroheni plotësisht. Pranoni t'i jepni vetes një pikëpamje të re. Atëherë do ta kuptoni çfarë kërkon Perëndia prej jush. Atëherë do ta dini çfarë është e mirë dhe e përsosur dhe çfarë i pëlqen Perëndisë.

Dhuntitë dhe shërbesa në gjirin e kishës

³Meqë Perëndia me mëshirën e tij më emëroi apostull, sipas dhuntisë që më dha Ai, i drejtohem secilit prej jush. Askush mos ta çmojë veten më tepër sesa vlen. Qëndroni të thjeshtë dhe vlerësojeni veten sipas aftësisë që ju dhuroi Perëndia (për të plotësuar detyrën tuaj në bashkësi).

⁴Mendoni për trupin njerëzor: ai ka shumë pjesë të ndryshme dhe çdo pjesë ka detyrën e vet të veçantë; por trupi mbetet i bashkuar. ⁵Kështu është me ne; megjithëse jemi të shumtë, ne të gjithë, të lidhur me Mesinë, formojmë një njësi. Ne, pjesët, jemi të lidhur me njëri-tjetrin si pjesët që plotësojnë njëra-tjetrën.

⁶Kemi dhunti të ndryshme, ashtu siç na i dha Perëndia me mëshirën e vet. Por duhet t'i përdorim ato siç duhet.

Njëri ka dhuntinë për të profetizuar: le të ushtrohet në përputhje me fenë. ⁷⁻⁸Tjetri ka aftësinë t'i shërbejë kishës në rast nevoje; le të shërbejë ashtu. Ndonjë tjetër është i zoti të mësojë të tjerët: le t'i mësojë. Edhe tjetri ka dhuntinë e urtësisë; le të japë këshilla. Kush u ndan ndihmën me të holla anëtarëve nevojtarë të kishës, t'i ndajë ato me paanësi dhe ashtu siç duhet. Kush pranon të bëjë detyra për bashkësinë, t'i kryejë ato me pasion. Kush u bën të mira të tjerëve, t'i bëjë ato me gëzim.

Udhëzime për një jetë sipas Shpirtit të Perëndisë

⁹Dashuria juaj duhet të jetë e singertë. Largohuni me neveri nga veprat e këqija; bëni me pasion vepra të mira. ¹⁰Në bashkësi ta doni njëri-tjetrin përzemërsisht si vëllai vëllanë dhe ta nderoni njëri-tjetrin siç duhet. ¹¹Mos u bëni të pakujdesshëm, por pranoni të mbusheni me Shpirtin e shenjtë dhe t'i shërbeni Zotit me gatishmëri. ¹²Shpresa jote t'ju japë gëzim, qëndroni të palëkundshëm në çdo ngushticë, bëhuni të palodhshëm në lutje. ¹³Ndihmoni bashkëbesimtarët nevojtarë dhe jini mikpritës.

¹⁴Lutjuni Perëndisë t'i ndihmojë ata që ju përndjekin. Mos iu lutni t'i dënojë. ¹⁵Gëzohuni me ata që gëzohen, qani me ata që qajnë. ¹⁶Jetoni në harmoni me njëri-tjetrin. Mos kërkonin nder dhe pozitë, por kujdesuni për njerëzit e thjeshtë dhe për të shtypurit. Mos u mburrni me njohuritë tuaja.

¹⁷Në qoftë se ndokush ju bën një të keqe, mos ia ktheni me po atë monedhë. Kini kujdes t'u bëni mirë të gjithë njerëzve. ¹⁸Aq sa keni mundësi, bëni gjithçka për të jetuar në paqe me të gjithë njerëzit. ¹⁹Mos u hakmerrni, miq të dashur, por lërjani Perëndisë t'i dënojë në qoftë se ai vendos kështu, sepse thuhet: *Unë, Zoti, ruaj për vete të drejtën e hakmarrjes; unë vetë do t'i dënoj.* ²⁰Veproni sipas fjalës në Shkrimin e shenjtë: *Kur armiku yt është i uritur, jepi të hajë, e kur ka etje, jepi të pijë! Kështu do ta turpërosh.* ²¹Mos lejoni t'ju mundë e keqja, por merre iniciativën – ngadhënjeni mbi të keqen me vepra të mira.

Detyrat ndaj shtetit

13 Secili duhet t'i bindet pushtetit të shtetit, sepse nuk ka pushtet shtetëror që nuk është vendosur nga Perëndia. ²Prandaj kush ngre krye kundër pushtetit shtetëror, kundërshton rendin e vendosur nga Perëndia dhe për këtë do të dënohet.

³Kush vepron mirë, nuk ka nevojë të ketë frikë nga pushteti. Vetëm ata që veprojnë keq, kanë nevojë të kenë frikë. Në qoftë se dëshironi të jetoni pa frikë ndaj pushtetit, atëherë bëni atë që duhet bërë dhe do të gjeni miratimin e shtetit. ⁴Në të vërtetë, ai është në shërbim të Perëndisë që t'ju ndihmojë për të bërë të mirën. Në qoftë se veproni keq, atëherë ju duhet të keni frikë prej tij, sepse fuqia e plotë për të dënuar sipas ligjit i përket shtetit. Në emër të Perëndisë shteti dënon ata që bëjnë keq. ⁵Prandaj ju duhet t'i nënshtroheshi pushtetit shtetëror, jo vetëm nga frika e dënimit që vjen nga Perëndia, por edhe sepse kështu ju bind ndërgjegjia.

⁶Meqë pushteti shtetëror është në shërbim të së mirës, ju i paguani edhe tatim. Përfaqësuesit e pushtetit shtetëror e plotësojnë detyrën e Perëndisë kur kujdesen vazhdimisht për përmbajtjen e rendit ligjor.

⁷Prandaj jepini secilit atë që i përket: kujt i përket tatim, tatimin, kujt i përket dogana, doganën; kujt i përket nderimi, nderimin; kujt i përket respekti i veçantë, respektin.

Jeta në dritë

(Dal 20,13 – 15,17; Lev 19,18; Br 5,17 – 19,21)

⁸Askujt të mos i keni tjetër detyrim përveç detyrimit që të doni njëri-tjetrin, sepse ai që e do tjetrin, e ka plotësuar Ligjin përsa i përket tjetrit. ⁹Në të vërtetë, urdhërimet: *Mos bëj tradhti bashkëshortore! Mos vrit! Mos vidh! Mos lakmo!* e të gjitha urdhërimet e tjera përmbledhen në këtë fjalë: *Duajë të afërmin tënd si*

veten !¹⁰Dashuria nuk i bën keq tjetrit, prandaj dashuria është plotësimi i kërkesave të Ligjit.

¹¹Këtë merreni për zemër ! Ju e dini se në ç'kohë jetojmë. Tani është koha të zgjoheni nga gjumi, sepse çasti i shpëtimit tonë të fundit tani është më afër se kur besuam (në Mesinë). ¹²Nata po mbaron, së shpejti do të jetë dritë. Prandaj të mos bëjmë vepra që i përkasin errësirës, por të luftojmë me armët e dritës. ¹³Të jetojmë ashtu siç i përket dritës. Mos jini grykës ose pijanecë, mos bëni jetë të shthurur, mos jini grindavecë ose xhelozë ! ¹⁴Ta caktojë Jezusi, Mesia, tërë sjelljen tuaj ! Mos t'ju robërojnë dëshirat e mëkatshme dhe instinktet tuaja.

Jeta në bashkësi

(Is 45,23)

14 Pranojeni në bashkësi atë që ka besim të dobët, por jo me qëllim që të grindeni me të për skrupujt e tij.

²Njëri mendon se mund të hajë çdo gjë, ndërsa tjetri ka frikë të bjerë në mëkat, dhe parapëlqen të hajë vetëm ushqim bimor. ³Kush ha mish, të mos e përbuzë tjetrin, por ai që nuk ha mish, të mos e gjykojë tjetrin, sepse Perëndia e pranoi në bashkësi me vetveten. ⁴Si guxon ta gjykosësh shërbëtorin e tjetrit ? Vetëm i Zoti i tij mund të vendosë nëse jep shërbim të kënaqshëm ose jo. Por ai do të dalë mirë, sepse Zoti do ta bëjë të dalë mirë.

⁵Për njërin, ditët e veçanta kanë kuptim të veçantë, kurse për tjetrin, të gjitha ditët janë krejt njësoj. Kryesorja është që secili të veprojë me bindje. ⁶Kush e çmon një ditë si më të rëndësishme se një tjetër, bën kështu për nder të Zotit. Kush ha gjithçka pa dallim, gjithashtu bën kështu për nder të Zotit, sepse e falënderon Perëndinë për ushqimin e tij. Edhe ai që nuk pranon të hajë gjëra të caktuara, do ta nderojë Zotin. Edhe ai e falënderon Zotin për ushqimin e tij.

⁷Askush prej nesh as jeton e as vdes pavarësisht nga të tjerët. ⁸Në qoftë se jetojmë, jetojmë për Zotin, e në qoftë se vdesim, vdesim për Zotin. Zotit i takojmë si në jetë, ashtu edhe në vdekje. ⁹Në të vërtetë, Mesia vdiq dhe u ringjall nga të vdekurit që të bëhet Zot i të gjallëve edhe i të vdekurve.

¹⁰Përse, pra, e gjykon vëllanë tënd? Ose përse e përbuz atë? Ne të gjithë do të qëndrojmë para Perëndisë, që Ai të na gjykojë. ¹¹Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Përbetohem, – thotë Zoti, – secili do të përkulet para meje dhe do të më bëjë nderimet e duhura* (si gjykatësit të tij). ¹²Secili prej nesh do t'i japë llogari Perëndisë për veprat e veta.

Kujdes për bashkëbesimtarin (hebre) me skrupuj

¹³Prandaj mos ta gjykojmë më njëri-tjetrin. Në qoftë se mbaheni për besimtarë të fortë, atëherë shikoni t'i shmangeni gjithçkaje që e bën bashkëbesimtarin tënd të bjerë në mëkat ose që e vë besimin e tij në rrezik.

¹⁴Jam, vërtet, plotësisht i bindur se nuk ka asgjë që mund ta ndyrësojë njeriun në qoftë se ai e ha. Për këtë unë mund t'i referohem fjalës së Zotit Jezus. Por në qoftë se njëri prej jush është i bindur që diçka e ndyrëson, edhe për të kjo gjë është e papastër.

¹⁵Në qoftë se nëpërmjet sjelljes suaj bëheni shkak që bashkëbesimtari juaj të hajë diçka që e ndalon ndërgjegjia e tij, atëherë nuk silleni më me dashuri ndaj tij. Mesia vdiq edhe për atë bashkëbesimtar. Mos e bëni të rrënohet me anë të ushqimit tuaj! ¹⁶Kujdes që askush të mos flasë keq për atë që ju mbani për gjë të mirë (sepse shkaktoi rënien e bashkëbesimtarit tuaj)! ¹⁷Në të vërtetë, atje ku Perëndia themelon mbretërinë e tij, nuk është fjala për atë që hamë ose nuk hamë, për atë që pimë ose nuk pimë, por për këtë që Perëndia na pranon, për paqen dhe gëzimin që na jep Shpirti i shenjtë. ¹⁸Kush i shërben kështu Mesisë, gjen miratimin e Perëndisë, si dhe miratimin e njerëzve.

¹⁹Prandaj të bëjmë çmos që të jetojmë me njëri-tjetrin në paqe dhe ta ndihmojmë njëri-tjetrin. ²⁰Mos e shkatërroni veprën e Perëndisë për shkak të ushqimit tuaj! Nuk ka asgjë, ngrënia e së cilës e bën njeriun të papastër para Perëndisë. Por kjo gjë është e keqe për njeriun, në qoftë se ai e ha atë me ndërgjegje të papastër. ²¹Prandaj është më mirë të mos hajë mish dhe të mos pijë verë dhe t'i shmangët gjithçkaje që mund ta shtjerë bashkëbesimtarin tuaj në mëkat.

²²Mbaje, pra, midis vetes dhe Perëndisë bindjen tënde në këtë çështje. Është mirë kur njeriu e ndjek bindjen e vet fetare, dhe kështu nuk ka asgjë për t'u qortuar. ²³Por në qoftë se ndokush ha me ndërgjegje të papastër, atëherë ka dënuar veten, sepse nuk vepron në përputhje me bindjen e tij fetare. E gjithçka që njeriu bën kundër bindjes së tij fetare, është mëkat.

Shembulli i Jezusit

(Ps 68,10)

15 Prandaj ne që kemi besim të fortë, duhet t'i marrim parasysht ata që kanë besim të dobët e të mos e tregojmë në mënyrë egoiste forcën tonë. ²Secili duhet, më mirë, të marrë pjesë në problemet e bashkëbesimtarit të tij, me qëllim që bashkësia të forcohet. ³Edhe Mesia mori pjesë në problemet tona dhe nuk ishte i vetëkënaqur. Për atë thuhet: *Fjalët me të cilat të shanë Ty, m'u drejtuan mua.* ⁴Ajo që është shkruar në Shkrimin e shenjtë, u shkrua që të mësojmë prej saj, me qëllim që të na japë zemër që të qëndrojmë të patundur dhe t'ia arrijmë qëllimit që po presim. ⁵I lutem Perëndisë, i cili na jep qëndrueshmëri e zemër, që t'ju japë të gjithëve të njëjtin qëndrim, që ta ndiqni shembullin që na dha Jezusi, Mesia. ⁶Atëherë ju të gjithë do të mund ta lavdëroni njëzëri Perëndinë, Atin e Zotit tonë, Jezusit, Mesisë.

Perëndinë do ta lavdërojnë të gjithë së bashku

(2 Sam 22,50; Ps 17,50; 116:1; Ps 11,10)

⁷Pranojeni njëri-tjetrin në shoqëri, ashtu siç ju pranoi Mesia. Bëni ashtu siç bëri edhe ai, për nder të Perëndisë. ⁸Mendoni pak: Mesia u bë shërbëtori i hebrenjve për të treguar besnikërinë e Perëndisë. Me anë të tij Perëndia plotësoi premtimet që u dha të parëve të tyre. ⁹Popujt e tjerë ia detyrojnë Perëndisë mëshirën e tij të paparashikuar. Kështu ishte parathënë në Shkrimin e shenjtë; sepse atje thuhet:

Prandaj unë do të të lavdëroj, o Zot, ndër popujt (johebreje) dhe do të këndoj për nderin tënd.

¹⁰Gjithashtu thuhet: *Brohoritni, popuj (johebrej), bashkë me popullin e zgjedhur të Perëndisë.* ¹¹E pastaj: *Lavdërojeni Zotin, të gjithë popujt; ta lavdërojnë të gjitha kombet!* ¹²Edhe profeti Isaia thotë: *Pasardhësi i Jishait do të ngrihet që të sundojë mbi popujt. Tek ai do t'i varin shpresat të gjitha kombet.*

¹³I lutem Perëndisë, i cili na jep shpresë, që t'ju mbushë me gëzim dhe paqe nëpërmjet besimit tuaj, që shpresa juaj të bëhet gjithnjë e më shumë e patundur me anë të fuqisë së Shpirtit të shenjtë.

Përse shkruan Pali kaq hapur

(Ps 52,15)

¹⁴Vëllezër të dashur! Unë jam i bindur që ju do të veproni drejt, vetë, pa paralajmërimin tim. E dini vullnetin e Perëndisë; prandaj mund ta paralajmëroni njëri-tjetrin. ¹⁵Kam shkruar shumë hapur në këtë letër, por dëshiroja t'ju kujtoja për atë që tashmë e dini. Për këtë më jep fuqi detyra me të cilën më ngarkoi me mëshirën e tij Perëndia. ¹⁶Në të vërtetë, më thirri për ta shpallur lajmin e mirë ndër popujt johebrej. Në shërbesën time priftërore të lajmit të mirë mundohem që njerëzit nga këto kombe t'i kushtohen Perëndisë, në mënyrë që t'i japin atij gëzim. Me anë të Shpirtit të shenjtë ata do të bëhen një dhuratë që Perëndia mund ta pranojë me dëshirë.

¹⁷Unë mund të jem krenar para Perëndisë për atë që kam kryer në lidhje me Mesinë. ¹⁸Njerëzit nga të gjithë popujt iu nënshtruan Perëndisë duke dëgjuar lajmin e mirë. Por unë nuk e mbaj këtë për arritjen time, sepse këtë Mesia e ka arritur me anë të fjalës dhe të veprimtarisë sime, ¹⁹me anë të mrekullive të mëdha, në të cilat Perëndia tregoi fuqinë e tij. Prandaj lajmin e mirë për Mesinë arrita ta sjell gjithkund, nga Jerusalem deri në Iliri. ²⁰Për mua ishte çështje nderi që ta përhapja lajmin e mirë atje ku njerëzit ende nuk kishin dëgjuar për Mesinë. Nuk doja të ndërtoja mbi themelin e ngritur nga dikush tjetër.

²¹Përkundrazi, u nisa nga parimi i shprehur nga profeti (Isaia): *Pikërisht ata për të cilët ende nuk u njoftua asgjë, do të njihen me të. Pikërisht ata që ende nuk dëgjuan për të, do të dëgjojnë.*

Pali dëshiron të vijë në Romë

²²Meqë isha plotësisht i zënë me këtë detyrë, nuk kam pasur mundësi të vija te ju. ²³Por tani nuk më mbetet të bëj asgjë tjetër në këtë rreth. Unë kam pasur dëshirë t'ju vizitoja më përpara, ²⁴gjatë rrugës sime për në Spanjë. Kështu shpresoj se do t'ju shoh udhës për atje. Me këtë rast ju do të mund të më pajisni me gjithçka që më nevojitet për vazhdimin e udhëtimit. Por më parë dëshiroj të kaloj ca kohë me ju, e kështu do të forcohem.

²⁵Së pari, tani po shkoj për në Jerusalem, që t'i sjell kishës se atjeshme një ndihmesë. ²⁶Besimtarët nga Maqedonia dhe Akaia kanë vendosur të mbledhin një ndihmë financiare për të varfrit e kishës së Jerusalem. ²⁷Jemi shumë të detyruar ndaj tyre. Besimtarët në Jerusalem i ndanë dhuratat e tyre shpirtërore me popujt e tjerë; prandaj popujt e tjerë duhet të ndajnë me ta dhuratat e tyre materiale.

²⁸Pasi ta zbatoj këtë detyrim dhe t'ua dorëzoj ndihmesën atyre, dëshiroj të nisem nëpër Romë për në Spanjë. ²⁹Unë e di se, kur të vij te ju, do të sjell me vete bekimin e plotë të Mesisë.

³⁰Vëllezër, në emrin e Zotit tonë Jezus Mesisë dhe për shkak të dashurisë që na jep Shpirti i shenjtë, ju lutem me këmbëngulje: lutjuni Perëndisë për mua. Lutjuni bashkë me mua, ³¹që t'u shpëtoj pritave të të pafeve në Jude, dhe që ndihma që po sjell në Jerusalem, t'u pëlqejë besimtarëve. ³²Atëherë do të jem në gjendje të vij te ju me plot gëzim dhe të forcohem me anë të shoqërisë suaj, në dashtë Perëndia. ³³Perëndia ju dhashtë të gjithëve paqen e tij! Amen.

Përshëndetje personale

16 Po ju rekomandoj Febën, ♦ motrën tonë, e cila është diakonesa e kishës së Kenhreit. ²Pranojeni në emrin e Zotit, siç u ka hije besimtarëve. Jepini sipas nevojës çdo ndihmë të mundshme për punën e saj. Ajo vetë ndihmoi shumë njerëz, edhe mua.

³Përshëndetni Priskën e Akuilën, bashkëpunëtorët e mi në shërbim të Jezus Mesisë. ⁴Ata kanë vënë në rrezik jetën e tyre për mua. Jo vetëm unë u detyrohem atyre, por edhe të gjitha bashkësitë e botës johebreje. ⁵Përshëndetni edhe bashkësinë që mblidhet në shtëpinë e tyre.

Përshëndetni edhe Epenetin, shokun tim të dashur. Ai ishte i pari në provincën e Azisë që besoi në Mesinë. ⁶Të fala edhe Marisë, e cila bëri aq shumë për ju. ⁷Të fala edhe Andronikut dhe Junias, bashkatdhetarëve të mi hebrenj që ishin në burg me mua. Ata janë të njohur ndër apostujt ♦♦ dhe u bënë besimtarë para meje.

⁸Të fala Ampliatit, shokut tim në lidhjen me Zotin. ⁹Të fala edhe Urbanit, bashkëpunëtorit tonë në shërbim të Mesisë, po edhe Stakës, shokut tim të dashur. ¹⁰Të fala edhe Apelit, të provuarit në besën ndaj Mesisë. Të fala edhe atyre të shtëpisë së Aristobulit. ¹¹Të fala edhe Herodionit, bashkatdhetarit tim. Të fala edhe besimtarëve në shtëpinë e Narcisit. ¹²Përshëndetni edhe Trifenën dhe Trifozën, të cilat janë në shërbim të Zotit. Të fala edhe Persidës së dashur, që u mundua shumë për Zotin. ¹³Të fala edhe Rufit, ♦♦♦ të cilin e ka zgjedhur Zoti, dhe nënës së tij, e cila më ka trajtuar edhe mua si birin e saj. ¹⁴Të fala edhe Asinkritit, Flegonit, Ermes, Patrobit, Ermanit dhe bashkëbesimtarëve që janë me ta. ¹⁵Të fala edhe Filologut dhe Julisë, Nereut e motrës së tij, Olimpës, dhe të gjithë anëtarëve të kishës së Perëndisë që janë me ta. ¹⁶Përshëndeteni njëri-tjetrin me puthje vëllazërore. Ju përshëndesin të gjitha bashkësitë e Mesisë.

♦ Do të jetë bartësi i letrës. ♦♦ Mundësisht si anëtarë të ekipeve mbjellëse të kishave.

♦♦♦ Do të jetë biri i Simonit të Kirenës.

Udhëzimet e fundit

¹⁷Ju lutem shumë, o vëllezër, të ruheni prej atyre që shkaktojnë përçarje dhe që i ngatërrojnë anëtarët e kishës në besimin e tyre. Ajo që ata bëjnë dhe mësojnë, bie në kundërshtim me atë që keni mësuar. Qëndroni larg tyre ! ¹⁸Njerëz të tillë nuk i shërbejnë Mesisë, por dëshirave të tyre të mëkatshme. Me lajka dhe me fjalë të bukura ata çojnë njerëz të thjeshtë në rrugë të gabuar.

¹⁹Gjithkund u dëgjua se si i besuat lajmit të mirë dhe se si iu nënshtruat Perëndisë. Për këtë gëzohem për ju. Tani dëshiroj që të njiheni gjithnjë e më shumë me të mirën e që të ruheni nga çdo e keqe. ²⁰Perëndia, e cila na jep paqen e tij, nuk do të vonohet t'ju japë fitoren e fundit mbi Satanin. Ju ndihmoftë Jezusi, Mesia dhe Zoti ynë !

²¹Ju përshëndet Timoteu, bashkëpunëtori im, edhe Luci, ♦ Jasoni dhe Sosipatri, bashkatdhetarët e mi.

²²Unë, Terçi, që kam shkruar këtë letër, ju përshëndes si njeri i lidhur me ju me anë të Zotit.

²³Ju bën të fala Gaji, mikpritësi im dhe i mbarë kishës që mblidhet në shtëpinë e tij. Të fala ju bën Erasti, arkëtari i qytetit, edhe vëllai ynë, Kuarti.

[²⁴Mëshira e Zotit tonë, Jezus Mesisë, qoftë me ju të gjithë ! Amen!]

♦ Ndoshta aludim për Lukën, një çifut i diasporës nga Antiokia, autori i Ungjillit të tretë. Emri i tij grek është Loukas, kështu që Lucius mund të jetë barasvlerësi i tij latin. Pali thotë gjetkë se shkrimet e frymëzuara u janë dhënë çifutëve (Rm 3,2). Nëse kjo është e vërtetë për Dhiatën e Re, atëherë Luka duhet të ketë qenë çifut nga diaspora.